

Српско археолошко друштво

Градски музеј Сомбор

СРПСКО АРХЕОЛОШКО ДРУШТВО

XLVI СКУПШТИНА И ГОДИШЊИ СКУП

Сомбор, 25-27. мај 2023. године

Програм, извештаји и апстракти

140 ГОДИНА

СРПСКОГ АРХЕОЛОШКОГ ДРУШТВА

Сомбор 2023

Организациони одбор скупа

Антонио Ратковић, градоначелник Града Сомбора

Давид Фирањ, директор Градског музеја Сомбор

Анђелка Путица, Градски музеј Сомбор

Викторија Узелац, Градски музеј Сомбор

др Огњен Младеновић, секретар Српског археолошког друштва

др Војислав Филиповић, потпредседник Српског археолошког друштва

др Адам Н. Црнобрња, председник Српског археолошког друштва

Научни одбор скупа

проф. др Душан Михаиловић, Филозофски факултет, Београд

prof. dr Martina Blečić Kavur, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper (SLO)

prof. dr Boris Kavur, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper (SLO)

dr Daria Ložnjak Dizdar, Institut za arheologiju, Zagreb

dr Marko Dizdar, Institut za arheologiju, Zagreb

др Драган Милановић, Археолошки институт, Београд

др Надежда Гавриловић Витас, Археолошки институт, Београд

Марин Бугар, Народни музеј, Крушевац

др Драгана Вуловић, Археолошки институт, Београд

др Видан Димић, Археолошки институт, Београд

мр Александар Алексић, Завод за заштиту споменика културе Ниш

др Војислав Филиповић, Археолошки институт, Београд

др Адам Н. Црнобрња, Народни музеј Србије

Приредили: Адам Црнобрња и Војислав Филиповић

Издавач: Српско археолошко друштво, Београд и Градски музеј Сомбор

За издавача: Адам Црнобрња и Давид Фирањ

Штампа: Colorgrafx, Beograd

Тираж: 150

Бесплатан примерак

ISBN 978-86-80094-22-9

Република Србија

XVLI скупштина и годишњи скуп Српског археолошког друштва и штампање ове публикације финансирани су средствима Министарства културе и Министарства, технолошког развоја и иновација Републике Србије

САДРЖАЈ

Програм XLVI годишњег скупа.....	5
Извештај о раду Управног одбора САД.....	15
Извештај о финансијском пословању САД.....	24
Извештаји о раду секција САД.....	26
Одбрањени радови на катедри за археологију.....	36
Записник са XLIV скупштине САД.....	39
Апстракти.....	45

АПСТРАКТИ

prenamenu ili reciklažu, pratimo rimsku opeku, ramski škriljac i specifičan prirodno ispečeni sediment u predelu Viminacijuma tokom vekova.

Pre industrijskog doba, ponovna upotreba i reciklaža građevinskog materijala su bile svakodnevnica svih ljudi. Ljudima u prošlosti su procesi, odnosno ciljevi kojima danas težimo, i koje nazivamo održivost i cirkularna ekonomija, bili bliži nego što možemo i da zamislimo. Ove istorijske aktivnosti danas nisu uvek i lako vidljive, posebno u slučaju predela Viminacijuma izmenjenog tokom više od 150 godina eksploatacije uglja, ali kroz saradnju više naučnih disciplina, postaju nam ne samo uočljivije, već razumljivije, pružajući nam saznanja o svakodnevnom životu onih koji su sirovine eksploitalisali, materijale stvarali, obrađivali, ugrađivali ili nakon razgradnje neke strukture, ponovo upotrebljavali, u svom izvornom ili izmenjenom obliku.

**Istraživanje sprovedeno uz podršku Fonda za nauku Republike Srbije, PROMIS, #6067004, MoDeCo2000.*

СЕКЦИЈА ЗА ПРАИСТОРИЈСКУ АРХЕОЛОГИЈУ **(секција, Д. Милановић)**

Јована Јанковић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

АКТИВНОСТ ЉУДИ И КРУПНИХ МЕСОЖДЕРА ТОКОМ РАНОГ ГОРЊЕГ ПАЛЕОЛИТА НА ПРОСТОРУ ЦЕНТРАЛНОГ БАЛКАНА: ПЕЋИНЕ БУКОВАЦ И ОРЛОВАЧА

Истраживања раног горњег палеолита на простору централног Балкана последњих година пружила су значајне податке о демографским променама и променама у материјалној култури током овог периода. Релативно скоро откривене пећине Буковац и Орловача налазе се у долини реке Ресаве, у источној Србији. У пећини Буковац откривени су остаци из горњег палеолита, док су у Орловачи откривени остаци из средњег и горњег палеолита. Фокус истраживања су остаци сисара из орињасијенских слојева оба налазишта. На оба налазишта заступљен је већи број различитих животињских врста, биљоједа и месождера. У орињасијенском слоју пећине Буковац најзаступљенија врста је алпски козорог, а у пећини Орловачи је то пећински медвед. Тафономском анализом утврђено је

присуство трагова алатки и касапљења на костима, али такође су уочени и трагови активности крупних месождера, односно трагови глодања, као и сварени фрагменти костију. Присуство оваквих налаза указује на то да је у обе пећине била заступљена активност људских заједница и крупних месождера и да су обе групе утицале на акумулацију откривених остатака фауне. Циљ овог истраживања је добијање података о животу људских заједница у овим пећинама и схватање у којој мери су људи и крупни месождери били одговорни за акумулацију животињских остатака из ових слојева, као и да ли је постојала међусобна конкуренција. Резултати указују на то да је у обе пећине интензивнија била активност крупних месождера и да су они у већој мери настањивали пећине, док су људске заједнице ове пећине користиле као привремена станишта, највероватније приликом лова и потраге за другим ресурсима, на шта су сугерисали и ранији резултати. Добијени резултати пружају нове информације и допуњавају претходне податке о присуству људи у брдско-планинској зони и њиховом експлоатисању ресурса ове зоне у раном горњем палеолиту.

Ivana Živaljević, Odsek za istoriju, Filozofski fakultet,
Univerzitet u Novom Sadu

Kristina Penezić, Institut Biosens, Univerzitet u Novom Sadu
Anđelka Putica, Gradski muzej Sombora

Jugoslav Pendić, Institut Biosens, Univerzitet u Novom Sadu
Viktorija Uzelac, Gradski muzej Sombor

Tamara Blagojević, Institut Biosens, Univerzitet u Novom Sadu
Giulia Zampirolo, The Globe Institute, University of Copenhagen

Jelena Jovanović, Institut Biosens, Univerzitet u Novom Sadu
Mikkel Winther Pedersen, The Globe Institute, Section for
GeoGenetics, University of Copenhagen

Sofija Stefanović, Odeljenje za arheologiju, Filozofski fakultet,
Univerzitet u Beogradu

MILENIJUMI MAGAREĆEG MLINA: OD ZABORAVA DO NOVIH REZULTATA SAVREMENIH MULTIDISCIPLINARNIH ISTRAŽIVANJA

Lokalitet Magareći mlin nalazi se oko 4,5 km jugoistočno od Apatina, na višoj rečnoj terasi Dunava. Istraživanjima koje je 1980ih godina sproveo Pokrajinski zavod za zaštitu spomenika kulture utvrđeno je da se radi o višeslojnom nalazištu, sa tragovima naseljavanja tokom ranog neolita, eneolita, srednjeg i kasnog bronzanog doba, gvozdenog doba, kasne antike i ranog srednjeg

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

902/904(497.11)(048)
902/904:005.745(497.11)"2023"(083.97)
902/904:061.2(497.11)"2023"

СРПСКО археолошко друштво (Београд). Скупштина (46 ; 2023 ; Сомбор)
Програм, извештаји и апстракти / Српско археолошко друштво, XLVI
Скупштина и Годишњи скуп Сомбор, 25-27. мај 2023. године ; [приредили Адам
Црнобрња и Војислав Филиповић]. - Београд : Српско археолошко друштво ;
Сомбор : Градски музеј Сомбор, 2023 (Beograd : Colorgrafx). - 105 стр. ; 21 cm

Текст на срп. и енгл. језику. - Текст ћир. и лат. - На насл. стр.: 140 година
Српског археолошког друштва. - Тираж 150.

ISBN 978-86-80094-22-9 (САД)

1. Српско археолошко друштво (Београд). Годишњи скуп (46 ; 2023 ; Сомбор)
а) Српско археолошко друштво (Београд). Годишњи скуп (46 ; 2023 ; Сомбор)
-- Програми б) Археолошка истраживања -- Србија -- Апстракти

COBISS.SR-ID 115955465